

DRUŠTVO ZA ZAŠTITU BILJA SRBIJE

XVII SIMPOZIJUM O ZAŠTITI BILJA Zbornik rezimea radova

Zlatibor, 27. - 30. novembar 2023. godine

XVII SIMPOZIJUM O ZAŠTITI BILJA, Zlatibor, 27. – 30. novembar 2023. godine

NAUČNI ODBOR

Milan Stević, Univerzitet u Beogradu, Poljoprivredni fakultet, Beograd - predsednik

Članovi:

Dragana Budakov - Univerzitet u Novom Sadu, Poljoprivredni fakultet, Novi Sad
Miloš Stepanović - Institut za pesticide i zaštitu životne sredine, Beograd
Aleksandra Konjević - Univerzitet u Novom Sadu, Poljoprivredni fakultet, Novi Sad
Dragica Brkić - Univerzitet u Beogradu, Poljoprivredni fakultet, Beograd
Slavica Vuković - Univerzitet u Novom Sadu, Poljoprivredni fakultet, Novi Sad
Nenad Trkulja - Institut za zaštitu bilja i životnu sredinu, Beograd
Dragana Božić - Univerzitet u Beogradu, Poljoprivredni fakultet, Beograd
Radivoje Jevtić - Institut za ratarstvo i povrtarstvo, Novi Sad
Biljana Vidović - Univerzitet u Beogradu, Poljoprivredni fakultet, Beograd
Tatjana Popović Milovanović - Institut za zaštitu bilja i životnu sredinu, Beograd
Duška Jerinić-Prodanović, Univerzitet u Beogradu, Poljoprivredni fakultet, Beograd
Rada Đurović-Pejčev - Institut za pesticide i zaštitu životne sredine, Beograd
Nataša Duduk - Univerzitet u Beogradu, Poljoprivredni fakultet, Beograd
Darko Jevremović - Institut za voćarstvo, Čačak
Bojan Konstantinović - Univerzitet u Novom Sadu, Poljoprivredni fakultet, Novi Sad
Ivan Milenković - Univerzitet u Beogradu, Šumarski fakultet

ORGANIZACIONI ODBOR

Emil Rekanović – Institut za pesticide i zaštitu životne sredine, Beograd, predsednik

Članovi:

Goran Aleksić – Institut za zaštitu bilja i životnu sredinu, Beograd
Aleksa Obradović – Poljoprivredni fakultet, Univerzitet u Beogradu, Beograd-Zemun
Ivana Vico – Poljoprivredni fakultet, Univerzitet u Beogradu, Beograd-Zemun
Mila Grahovac – Poljoprivredni fakultet, Univerzitet u Novom Sadu, Novi Sad
Milena Popov – Poljoprivredni fakultet, Univerzitet u Novom Sadu, Novi Sad
Željko Milovac – Institut za ratarstvo i povrtarstvo, Novi Sad
Goran Jokić – Institut za pesticide i zaštitu životne sredine, Beograd
Dijana Eraković – Galenika-Fitofarmacija a.d., Beograd
Dragan Sekulić – Agrosava d.o.o, Beograd
Jovan Ivačković – Ekosan d.o.o, Beograd
Vesna Urošević – Agromarket d.o.o, Kragujevac
Nešo Vučković – Nufarm, Austria
Dušica Bojović – BASF Srbija d.o.o, Beograd
Srđana Petrović – Corteva Agriscience SRB d.o.o, Novi Sad
Dragan Lazarević – Bayer d.o.o, Beograd
Goran Milošević – Delta Agrar, Beograd
Aleksandar Jotov – Savacoop doo, Novi Sad
Miroslav Ivanović – Syngenta doo, Beograd

Izdavač	Društvo za zaštitu bilja Srbije, Nemanjina 6, 11080 Beograd
Za izdavača	Dr Goran Aleksić
Štampa	KAKTUSPRINT, Beograd
Tiraž	50 Beograd, 2023.

CIP – Каталогизacija u publikaciji Narodna biblioteka Srbije, Beograd
632(048)

Симпозијум о заштити биља (17; 2023; Златибор)

Zbornik rezimea radova/XVII simpozijuma o zaštiti bilja, 27.– 30. novembar 2023., Zlatibor.-Beograd: Društvo za zaštitu bilja Srbije, 2023 (Beograd: Kaktusprint). 93 str.; 24 cm

Tiraž 50. -Registar.

ISBN-978-86-83017-42-3

а) Биљке – Заштита – Апстракти

б) Пестициди - Апстракти

COBISS.SR-ID 130184457

FITOPATOGENE GLJIVE NA LUCERKI U SRBIJI

Tanja Vasić¹, Darko Jevremović², Sanja Živković¹, Miljana Zlatanović¹, Debasis Mitra³

¹Poljoprivredni fakultet Kruševac, Univerzitet u Nišu, Kosančićeva 4, 37000 Kruševac

²Institut za voćarstvo, Kralja Petra I br. 9, 32000 Čačak

³[ICAR- National Rice Research Institute](#), Lab/138, Microbiology, 753006 Cuttack (Odisha)
India Uni. Affl.: Dept. of Microbiology, [Raiganj University](#), Raiganj 733134 (WB) India

E-mail: tanjavasic82@gmail.com, vasic.tanja@ni.ac.rs

Višegodišnja lucerka (*Medicago sativa* L.) se u prirodi javlja kao gajena i kao divlja vrsta. Kao jedna od najstarijih i najvažnijih višegodišnjih krmnih biljaka, lucerka ima potencijal da daje visok prinos krme odličnog kvaliteta.

Relativno niski prinosi i kvalitet lucerke u Srbiji posledica su uticaja velikog broja faktora među kojima biljni patogeni zauzimaju značajno mesto.

U ovom radu su prikazani preliminarni rezultati proučavanja populacije fitopatogenih gljiva na lucerki. Ukupno 625 uzoraka biljaka lucerke je prikupljeno periodu 2002. - 2019. godine u Srbiji sa lokaliteta: Čurug, Ašanja, Srpska Crnja, Farkaždin, Trnavci, Vraneši, Banatsko Karađorđevo, Aleksandrovo, Banovci, Markovac, Varvarin, Kobilje, Globoder, Bela Voda, Kloka, Davidovac i Dobričevo. Cele biljke su vizuelno pregledane radi detaljnog opisa simptoma oboljenja nakon čega je urađena standardna fitopatološka izolacija sa prelaza zdravog u obolelo tkivo na krompir dekstrozni agar (KDA) sa streptomycinom. Nakon inkubacije na 22°C i svetlosnom režimu 12 sati dan/12 sati noć, dobijene kulture su mikroskopski pregledane i izvršena je morfološka indentifikacija gljiva do nivoa roda pomoću standardnih ključeva.

Provera patogenosti dobijenih izolata urađena je putem veštačke inokulacije sa povredom biljnih delova. Biljke su inokulisane postavljanjem fragmenata micelije sa podlogom u povrede napravljene kopljastom iglom. Inokulacija je obavljena izolatima gljiva, starosti 7 dana, a inokulisane biljke su čuvane na temperaturi od 20 do 25°C.

Rezultati rada su pokazali da su tipovi simptoma oboljenja na biljkama lucerke dominantno prouzrokovani sledećim fitopatogenim gljivama: 1. *Fusarium* spp. (nekrotične pege i lezije na stablu lucerke); 2. *Sclerotinia* spp. (trulež prizemnog dela stabla); 3. *Phoma* spp. (pegavost stabla praćena pojavom piknida u okviru pege); 4. *Colletotrichum* spp. (nekroza i povijanje vrhova stabljike); 5. *Fusarium* spp. i *Rhizoctonia* spp. (nekroza korenovog sistema); 6. *Verticillium* spp. (obezbojavanje sprovodnog tkiva).

Na osnovu morfoloških i patogenih odlika dobijenih izolata utvrđeno je da su u Srbiji na lucerki dominantni prouzrokoivači oboljenja iz grupe fitopatogenih gljiva pripadnici roda *Colletotrichum*, potom gljive iz rodova *Fusarium*, *Verticillium*, *Rhizoctonia*, *Sclerotinia* i *Phoma*.

Dobijeni rezultati ukazuju da je lucerka podložna napadu velikog broja fitopatogenih gljiva koje mogu značajno da utiču na smanjenje prinosa i kvaliteta.

Kako prouzrokoivači oboljenja na lucerki nisu dovoljno proučavani u Srbiji, sprovedena istraživanja predstavljaju značajan doprinos definisanju uloge fitopatogenih gljiva u simptomima koje prouzrokuju na lucerki, a sve u cilju doprinosa iznalaženju adekvatnih mera za njihovo uspešno suzbijanje.